

NASCHRIFT ¹⁾

door

J. TH. OVERBEEK

Op de jaarvergadering van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren gehouden te Arnhem werden in de voordracht van ir Memelink cijfers over de rentabiliteit in de bosbouw in Nederland gegeven. Het is verheugend dat de bedrijfsadministratie van verschillende bosbedrijven thans over gegevens beschikt die een bedrijfsvergelijking over enkele jaren mogelijk maken. We kunnen prof. Becking niet voldoende dankbaar zijn voor de hulp die hij bij het opstellen van een schema voor de bedrijfsadministratie heeft geboden.

In de voordracht van ir Memelink werden ook cijfers gegeven van het Staatsbosbeheer. Het Staatsbosbeheer als geheel werd vergeleken met 8 met name genoemde goed geleide bosbedrijven.

Deze vergelijking gaat naar onze mening niet op door het feit dat het Staatsbosbeheer nu eenmaal een dienst is waarin bosgebieden voorkomen die met een geheel andere doelstelling zijn gesticht dan productiebedrijven.

Als voorbeelden hiervan zijn te noemen: het Haagse Bos, de bebossingen van submarginale stuifzand- en duinterreinen enz. Deze bosgedeelten/boswachterijen werden wel in de bedrijfsadministratie opgenomen. — Dat geeft immers de zo noodzakelijke mogelijkheid van bedrijfsvergelijking voor de onderdelen van de kosten. —

Het gemiddelde geeft dus naar onze mening een scheef beeld.

Het verheugt me dat de redactie de gelegenheid biedt om aan de cijfers van het 8-tal particuliere bedrijven een 8-tal boswachterijen toe te voegen die ongeveer vergelijkbaar met elkaar zijn. Deze cijfers zijn op dezelfde wijze samengesteld, echter over de laatste 3 bosjaren. De boswachterijen zijn zodanig gekozen dat zowel slechte en goede bosgronden voorkomen verdeeld over gemiddeld jonge en oudere boswachterijen.

In het bijgaande staatje worden deze cijfers gegeven. Niet alleen door het feit dat de boswachterijen Schoorl met veel duinbebossingen en Kootwijk met veel zeer slechte stuifzandgronden zijn opgenomen valt een grote spreiding in de bedrijfsuitkomsten te constateren. De uitkomsten van de bedrijfsadministratie geven de gelegenheid de oorzaken ervan op het spoor te komen.

---

¹⁾ Deze aanvulling bij de in deze aflevering opgenomen voordrachten van de vergadering van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren, geldt ter ondersteuning van het betoog van de heer Memelink, samengesteld met gegevens van professor Becking.
Redactie.

<i>Gemiddelden in guldens per hectare bosoppervlakte</i> berekend over de bosjaren 1959/1960 t/m 1961/1962 met evenredige verdeling per ha aanschaffing en nieuwbouw	Nunspeet	Norg	Grollo	Speulder- en Spriederbos	Chaam	Kootwijk	Schoorl	Hardenberg	Gemiddelde voor deze 8 boswach- terijen
A. Lasten									
bosaanleg	24,4	16,6	28,2	37,2	29,2	31,7		37,0	26,4
bosverzorging	17,1	12,9	18,9	31,5	12,9	23,6	26,6	23,4	21,6
totaal	41,5	29,5	47,1	68,7	42,1	55,3	26,6	60,4	48,0
houtoogst	47,1	96,2	31,6	32,3	79,7	30,5	29,3	37,5	46,0
kosten bewerking, transport verkoop	0,9	1,7	4,1	1,6	0,5	2,0	0,2	3,2	1,7
totaal	48,0	97,9	35,7	33,9	80,2	32,5	29,5	40,7	47,7
onderhoud en afschrijving	14,4	25,6	20,5	19,0	25,2	19,7	10,2	17,8	18,7
beheerskosten	25,3	32,2	25,3	36,1	39,7	26,9	16,7	31,4	29,6
belastingen	1,9	2,4	2,3	1,9	5,0	5,0	2,5	2,0	2,7
totaal	41,6	60,2	48,1	57,0	69,9	51,6	29,4	51,2	51,0
Totaal lasten	131,1	187,6	130,9	159,6	192,2	139,4	85,5	152,3	146,7
B. Baten									
opbrengst hout	149,0	270,5	78,1	139,5	157,4	106,8	29,1	71,5	125,0
overige opbrengsten	3,1	2,4	4,0	2,5	11,9	11,7	21,3	1,5	6,8
Totaal baten	152,1	272,9	82,1	142,0	169,3	118,5	50,4	73,0	131,8
C. Bedrijfsresultaat									
exploitatiesaldo	+ 21,0	+ 85,3	- 48,8	- 17,6	- 22,9	- 20,9	- 35,1	- 79,3	- 14,9
waardevermeerdering houtopstand/m ³	29,7	20,2	15,3	26,3	7,8	19,1	1,9	11,8	+ 16,8
		vermind.							
m ³ x prijs	+ 19,4	- 41,0	+ 74,1	+ 29,5	+ 0,7	+ 16,0	+ 1,0	+ 10,2	
jachthuurs	+ 1,1	+ 5,6	+ 1,7	+ 1,5	+ 2,9	+ 3,5	+ 5,2	+ 3,2	+ 2,8
Totaal C bedrijfsresultaat	+ 41,5	+ 49,9	+ 27,0	+ 13,4	- 19,3	- 1,4	- 28,9	- 65,9	+ 4,7